

คำวินิจฉัยของ นายจิระ บุญพอนสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๕/๒๕๕๖

วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยกรณีปัญหาเกี่ยวกับ
อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ และมาตรา ๑๕๘

กรณีสืบเนื่องจากนายสุริยะใส กตะศิลา เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.) ยื่นหนังสือร้องเรียนว่า การสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ (๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ขอให้ผู้ร้องเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครองเพื่อพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๘ กล่าวคือ ตามที่คณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการสรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์ จำนวน ๖ คน เสนอต่อวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ (๑) นั้น คณะกรรมการสรรหาฯ ได้ประชุมเพื่อลงคะแนนจำนวน ๑๕ ครั้ง และได้มีการประชุมลับระหว่างนั้น ๒ ครั้ง คือ หลังรอบที่ ๑๓ และหลังรอบที่ ๑๗ โดยที่ประชุมได้ขอให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาออกนอกห้องประชุม และไม่มีการจดบันทึกหรือจดรายงานการประชุมดังกล่าว และปรากฏว่า ก่อนการประชุมลับครั้งแรก มีผู้สมัคร ๒ คน คือ นายไชยวัฒน์ สัตยาประเสริฐ และนายปรีชา ชวลิตธำรง มีคะแนนนำคู่ที่ เกือบจะถึงเกณฑ์สามในสี่ คือ ๑๐ คะแนน โดยเฉพาะนายไชยวัฒน์ สัตยาประเสริฐ มีคะแนนสูงถึง ๘ คะแนน ในรอบที่ ๕ แต่เมื่อมีการประชุมลับครั้งที่ ๑ คะแนนของทั้ง ๒ คน กลับลดน้อยถอยลงตามลำดับ แต่คะแนนของศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัสวโรจน์ ผู้ไม่ได้รับคะแนนเลยใน ๕ รอบสุดท้ายก่อนหน้าการประชุมลับกลับมีคะแนนสูงมากขึ้นตามลำดับ และหลังการประชุมลับครั้งที่ ๒ คะแนนของผู้สมัคร ๒ คน คือ นายไชยวัฒน์ สัตยาประเสริฐ และนายปรีชา ชวลิตธำรง ก็ลดลงจนเหลือ ๐ และ ๑ คะแนน ส่วนศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัสวโรจน์ ก็ได้คะแนนถึงสามในสี่ คือ ๑๐ คะแนน ในรอบที่ ๑๕

ผู้ร้องเห็นว่า การประชุมลับภายหลังจากทราบผลการลงคะแนนในรอบแรกๆ แล้ว โดยไม่ปรากฏว่า ได้มีการตกลงกันไว้ตั้งแต่ต้นว่า ในการสรรหานี้จะมีการประชุมลับหรือไม่ มีขึ้นรอบใด ย่อมเป็นการเลือก

ที่จะเปลี่ยนแปลงกติกาในบางขณะที่อาจก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบของผู้ได้รับการเสนอชื่อ ผู้ร้องเห็นว่า การสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญจากผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันนิติศาสตร์ ของคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ (๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ แต่อย่างไรก็ดี เนื่องจากคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าว เป็นคณะกรรมการที่ถูกกำหนดขึ้นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ (๑) เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วก็สิ้นสุดหน้าที่ของการเป็นคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ อีกทั้งไม่มีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายใดบัญญัติให้คณะกรรมการสรรหาดังกล่าว เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๗ ผู้ร้องจึงเห็นว่าเรื่องนี้ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ร้องที่จะรับไว้พิจารณาและเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครองเพื่อพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๘ แต่เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ร้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ปัญหานี้จึงสมควรที่จะได้รับการพิจารณาวินิจฉัยให้เป็นที่ยุติ

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ และมาตรา ๑๕๘ ดังนี้

๑. คณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ (๑) คือ บุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๗ (๑) ที่ผู้ร้องมีอำนาจหน้าที่ในการที่จะพิจารณาว่า การกระทำของคณะกรรมการสรรหาดังกล่าว มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เพื่อเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครอง เพื่อพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๘ หรือไม่

๒. หากศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า คณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ คือ บุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๗ (๑) แล้ว ขอศาลรัฐธรรมนูญได้โปรดพิจารณาวินิจฉัยว่า การสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญจากผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันนิติศาสตร์ของคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามที่นายสุริยะใส กตะศิลา เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.) ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อผู้ร้องนั้น ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ต่อไปด้วย

พิเคราะห์คำร้องประกอบคำขอทำคำร้องของผู้ร้องแล้ว เห็นว่าตามคำขอทำคำร้องข้อ ๑ ของผู้ร้องมีลักษณะเป็นการหารือถึงอำนาจหน้าที่ของผู้ร้อง ไม่ใช่กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่

ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ที่จะพึงขอให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยให้ และคำขอท้ายคำร้อง ข้อ ๒ เป็นข้อที่เนื่องมาจากคำขอท้ายคำร้อง ข้อ ๑ จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาวินิจฉัยให้คู่จเดียวกัน

มีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา

นายจรัส บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ